

กะเหรี่ยงโปแพร์ (Phrae Pwo Karen)

ชมณาต อินทจามรรัักษ์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

รายงานความก้าวหน้าปีที่ 2
โครงการ "ภาษาศาสตร์ภาษากะเหรี่ยง"
24-26 มิถุนายน 2554 ภูผาผึ้งรีสอร์ท จ.ราชบุรี

โครงการวิจัย

การแปรและการเปลี่ยนแปลงของสระและวรรณยุกต์
ภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจ ตำบลแม่เกิง
อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ตามตัวแปรอายุ:
การศึกษาทางกลศาสตร์

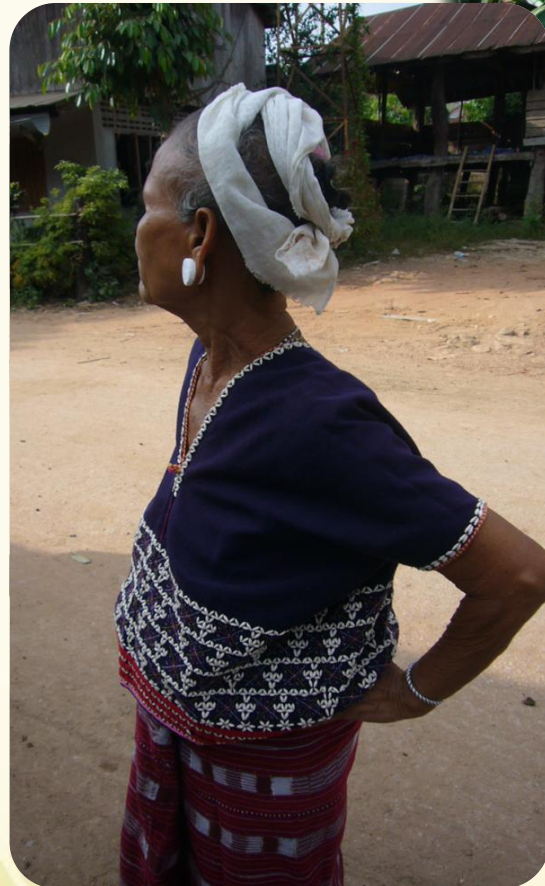
การดำเนินงานช่วงปีที่ 2

กรกฎาคม-ธันวาคม 2553

- สร้างรายการคำเพื่อบันทึกเสียงสำหรับการวิเคราะห์สระและวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงโปแพร์
- นำรายการคำไปทดสอบกับผู้บอกภาษา
- เก็บข้อมูลภาคสนาม

มกราคม-มิถุนายน 2554

- วิเคราะห์ข้อมูล
- เขียนบทความวิจัย

Pwo Karen

- ความแตกต่างของภาษากะเหรี่ยงไปแต่ละกลุ่มมีทั้งในแง่ของ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ รวมทั้งคำศัพท์ ตัวอย่างคำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงไปอำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ (Phillips 2009) และภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจ เช่น

สังขละ

sa³¹

na²¹ kuŋ⁵¹

phlo⁵¹

อมก๋อย

sa³²

ne³⁴

ke³¹ ma⁴⁵

บ้านค้ำใจ

sa³²

na²¹

ʔaŋ³³ klaŋ⁴⁵

ความหมาย

'หัวใจ'

'หู'

'ให้'

ความแตกต่าง

พยัญชนะ

สระและวรรณยุกต์

คำศัพท์

กะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจ

- กะเหรี่ยงไปหุยาน มีประชากรทั้งหมด 278 ครัวเรือน 942 คน แบ่งเป็นชาย 449 คน หญิง 493 คน
- จากการสัมภาษณ์พบว่า ยังใช้ภาษากะเหรี่ยงในชีวิตประจำวัน ผู้สูงอายุยังแต่งกายแบบชาวกะเหรี่ยง
- มีการอนุรักษ์การทอผ้าแบบชาวกะเหรี่ยงในรูปแบบชมรมแม่บ้าน เป็นรายได้เสริม นอกเหนือจากการทำไร่ทำสวน
- ข้อเสนอพื้นฐานเบื้องต้น ภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงบางประการแตกต่างจากภาษากะเหรี่ยงไปถิ่นอื่นๆ

ความเป็นมาของโครงการวิจัย

- ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงบ้านค้ำใจส่วนใหญ่เป็นผู้พูดสองภาษา คือ ภาษากะเหรี่ยงโป และภาษาคำเมืองแพร์
- นอกจากนี้คนรุ่นใหม่หลายคนเป็นผู้พูดหลายภาษา เนื่องจากพูดภาษาไทยกลางได้ด้วย มีเพียงผู้สูงอายุบางคนที่เข้าใจภาษาคำเมืองแต่ไม่สามารถพูดได้
- การเก็บข้อมูลเบื้องต้นพบประเด็นทางภาษาศาสตร์ที่น่าสนใจคือ สัทลักษณะของสระและวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาเพศหญิง 2 คนที่มีอายุต่างกันคือ อายุ 38 ปี และอายุ 20 ปี มีความแตกต่างกัน

ความเป็นมาของโครงการวิจัย

- สาเหตุอาจมาจากการสัมผัสภาษา (language contact) เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุซึ่งใช้ภาษาไทยกลาง อีกทั้งคนรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนซึ่งใช้ภาษาไทยกลางเป็นหลัก จึงทำให้สัญลักษณ์ของสระและวรรณยุกต์ของภาษากะเหรี่ยงเกิดการเปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะทางกลศาสตร์ของสระและวรรณยุกต์ของภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้างใจ ตำบลแม่เกิง อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ตามตัวแปรอายุ

ระเบียบวิธีวิจัย

- ใช้วิธีการทางกลศาสตร์ ประกอบด้วยอุปกรณ์สำหรับการบันทึกเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่ โปรแกรมสำหรับบันทึกเสียง (Adobe Audition) โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์คลื่นเสียง (Praat) โปรแกรมสร้างกราฟ (Microsoft Excel) และโปรแกรมวิเคราะห์ค่าทางสถิติ (SPSS / R)

ระเบียบวิธีวิจัย

- **ผู้บอกภาษา** แบ่งเป็น 3 กลุ่มอายุ ได้แก่

1) 60 ปีขึ้นไป

2) 35 – 50 ปี

3) 25 ปีลงมา

- **การเก็บข้อมูล**

1) เตรียมรายการคำ

2) สักซ้อมกับผู้บอกภาษาและบันทึกเสียง

วรรณยุกต์ : 810 คำ (6 ว. x 3 คำ x 3 ครั้ง x 15 คน)

สระ : 405 คำ (9 ส. x 3 ครั้ง x 15 คน)

ผลการวิจัย

- ระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจ

พยัญชนะ

	Bilabial	Alveolar	Alveolo-palatal	Velar	Glottal
Stops	p ph b	t th d	c ch	k kh	ʔ
Nasals	m	n		ŋ	
Fricatives		s		x	h
Approximants	w		j	ɰ	
Lateral		l			

ผลการวิจัย

- ระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงไปบ้านค้ำใจ

สระเดี่ยว

	Front	Central	Back
High	i	ɨ	u
Mid	e	ə	o
Low	ɛ	a	ɔ

สระประสม

ai   ɔi   ɔi   au

วรรณยุกต์

CV/CVN

1. สูง

2. กลาง

3. ต่ำ

CV?

5. กลาง

6. ตก

ผลการวิจัย

- รายการคำสำหรับบันทึกเสียงวรรณยุกต์ (CV/CVN)

ว.สูง	khəŋ	เขียง	ว.ตก	phəŋ	หลุม
	than̩	กิน		phan̩	หอก
	phon̩	ห้อง/พุง		thəŋ	กลับ
ว.กลาง	khəŋ	ชุด			
	than̩	ออก			
	thon̩	ยาม			
ว.ต่ำ	thəŋ	หงอน			
	than̩	ตี			
	thon̩	คว่ำ			

ผลการวิจัย

- รายการคำสำหรับบันทึกเสียงวรรณยุกต์ (CV?)

ว.กลาง(ปิด)

thau ชัด

(khaŋ~) thai ซาอ่อน

phai ผิว

ว.ตก(ปิด)

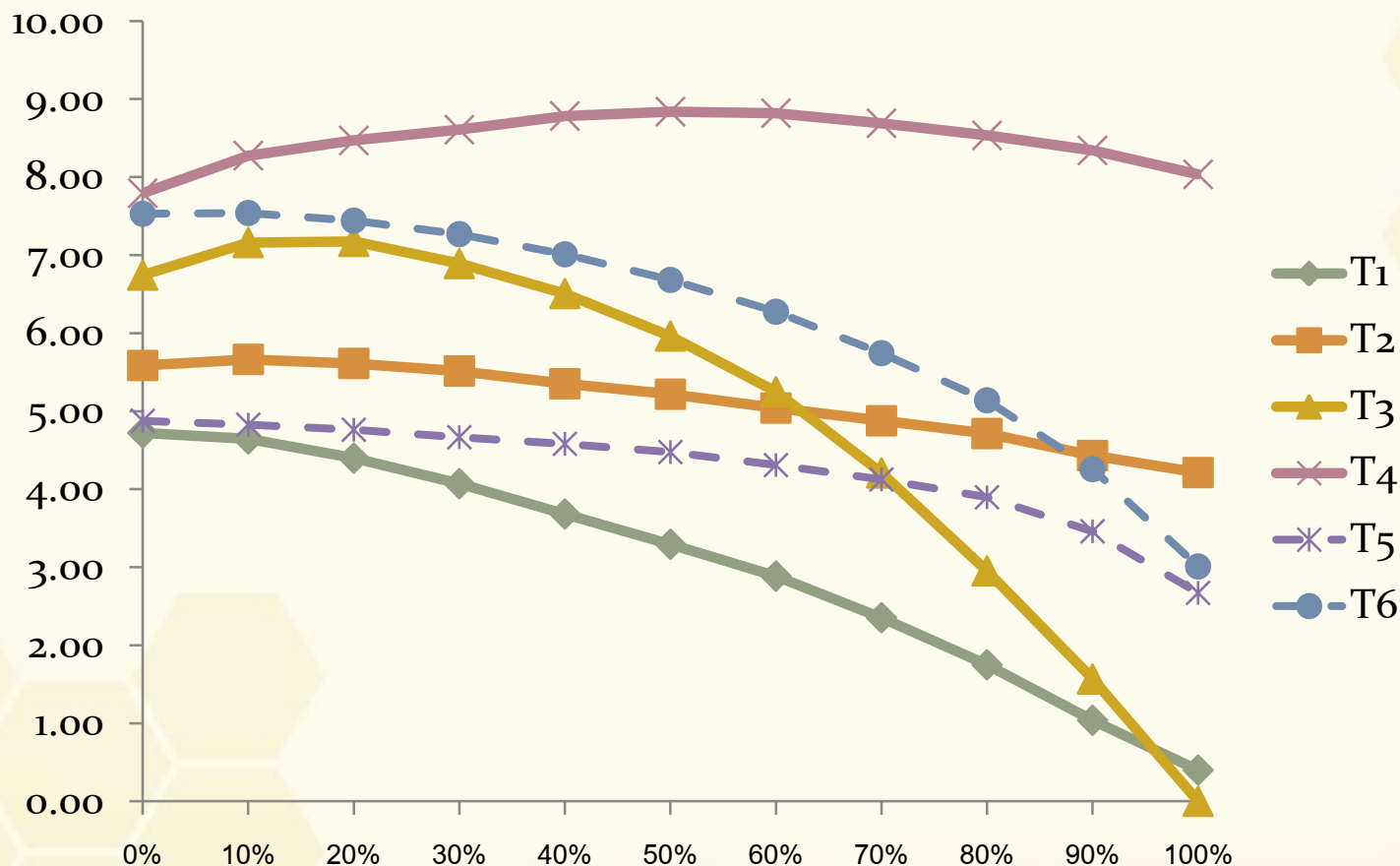
(laŋ~) the ตก

tha เข้ม

thu หมู

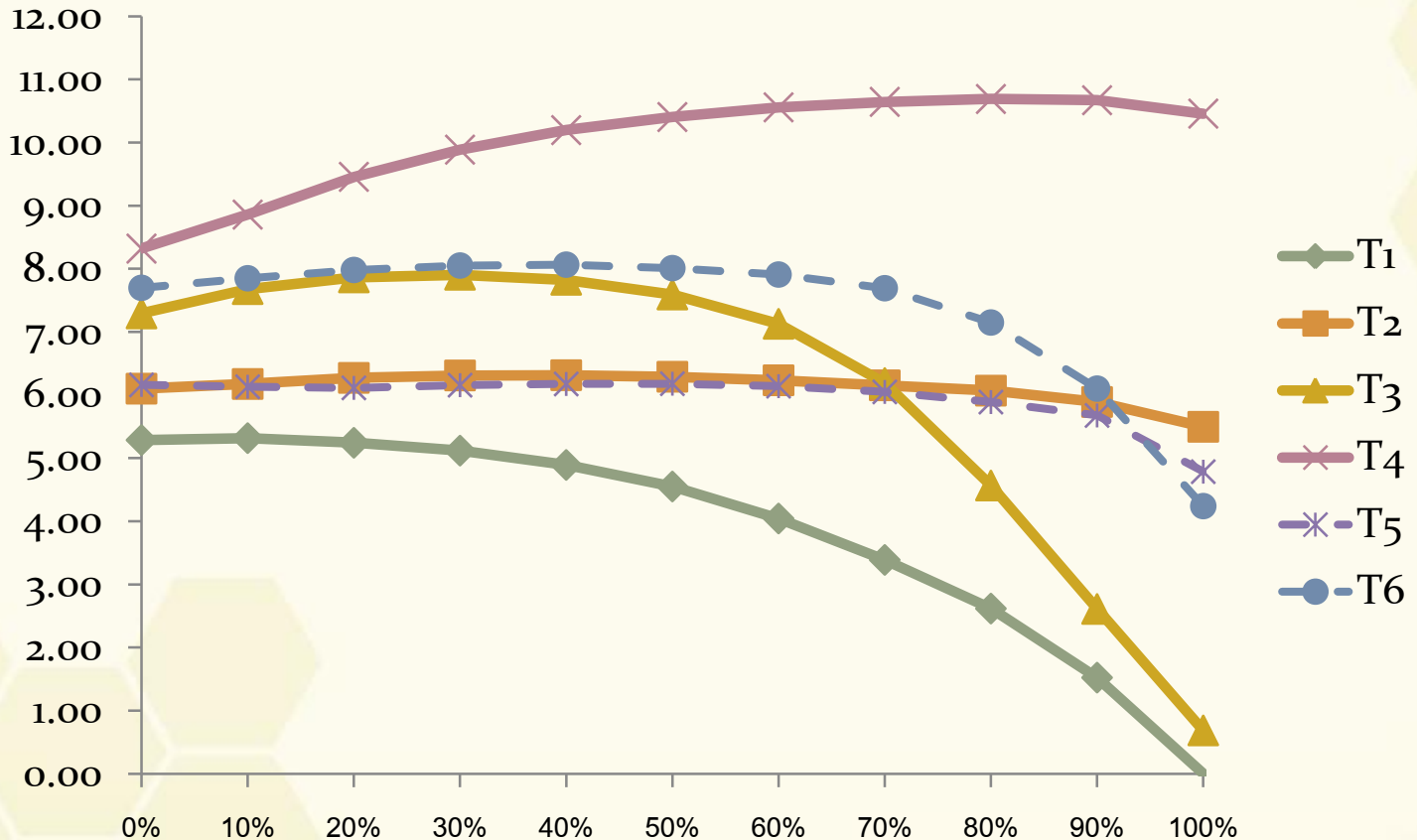

ผลการวิจัย: วรรณยุกต์

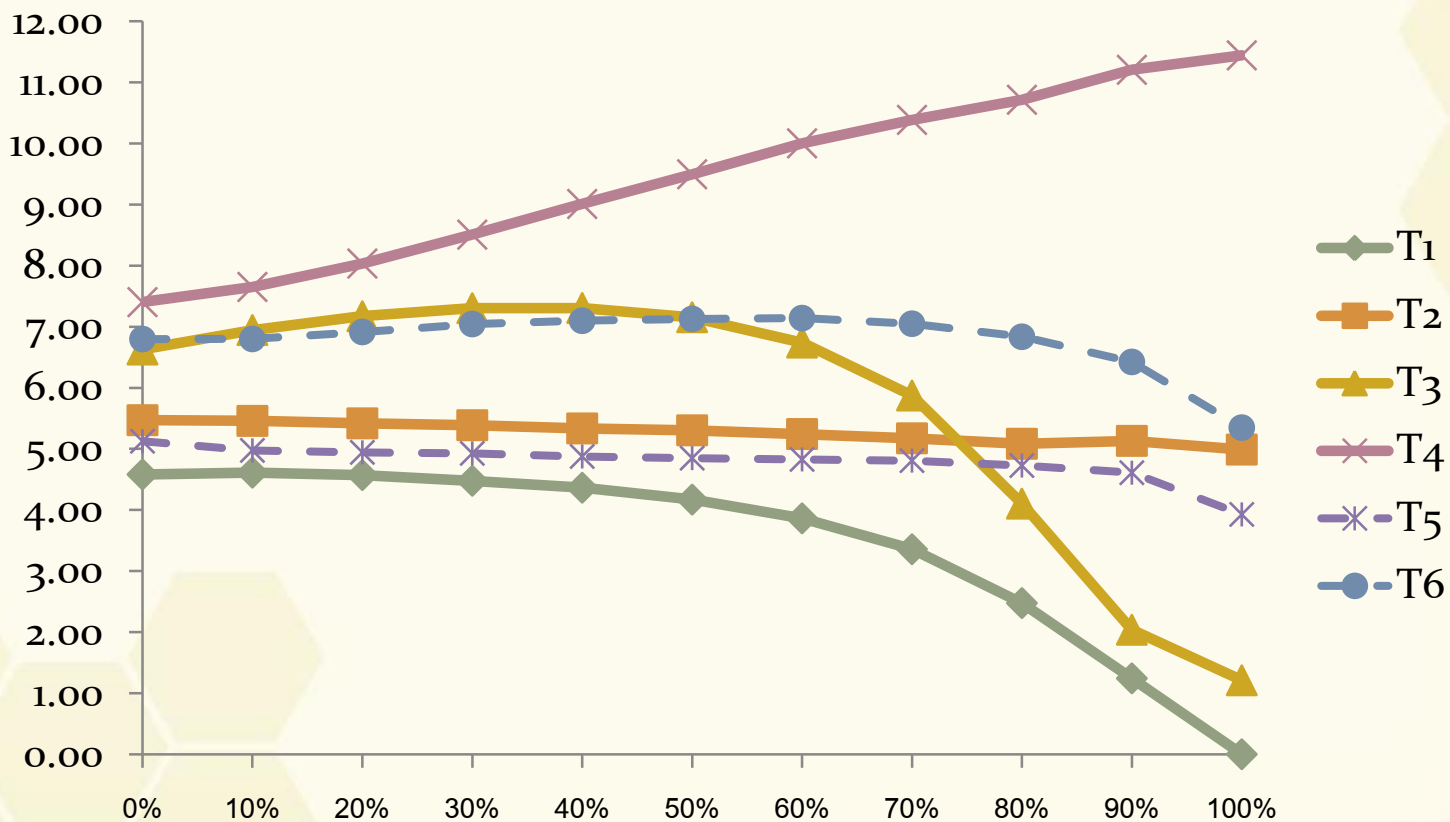
เซมิโตนของวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงโป : ผู้บอกภาษาอายุ 60 ปีขึ้นไป

ผลการวิจัย: วรณยุคต์

เซมิโทนของวรณยุคต์ภาษากะเหรี่ยงโป : ผู้บอกลักษณะอายุ 35-50 ปี

ผลการวิจัย: วรรณยุกต์

เซมิโตนของวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงโป : ผู้บอกภาษาอายุ 25 ปีลงมา

ผลการวิจัย

- รายการคำสำหรับบันทึกเสียงสระ (ว.กลาง)

khɨŋ   เห็นหมา

kheŋ   จิ้งหรีด (ว.ตก)

the   ไร่

phi   สิ้น

khəŋ   ขุด

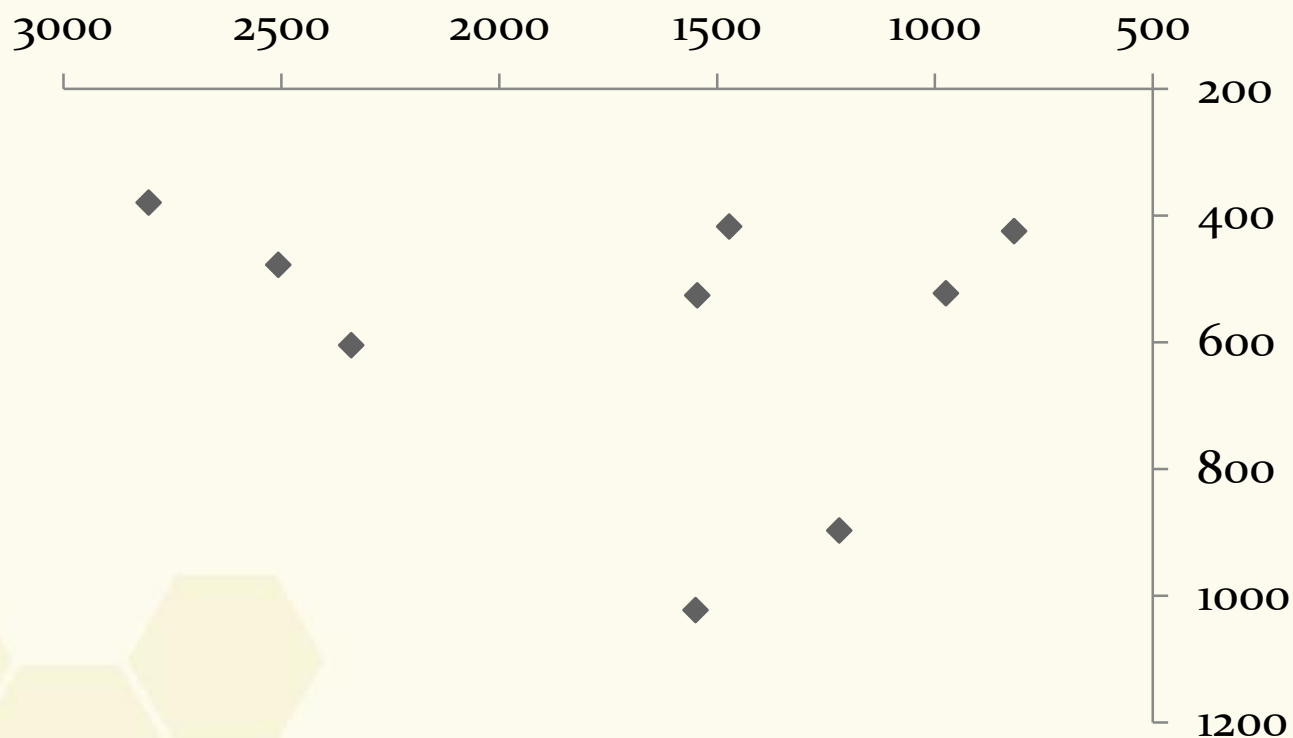
khaŋ   น่อง

khunŋ   ควันไฟ

thonŋ   ยาม

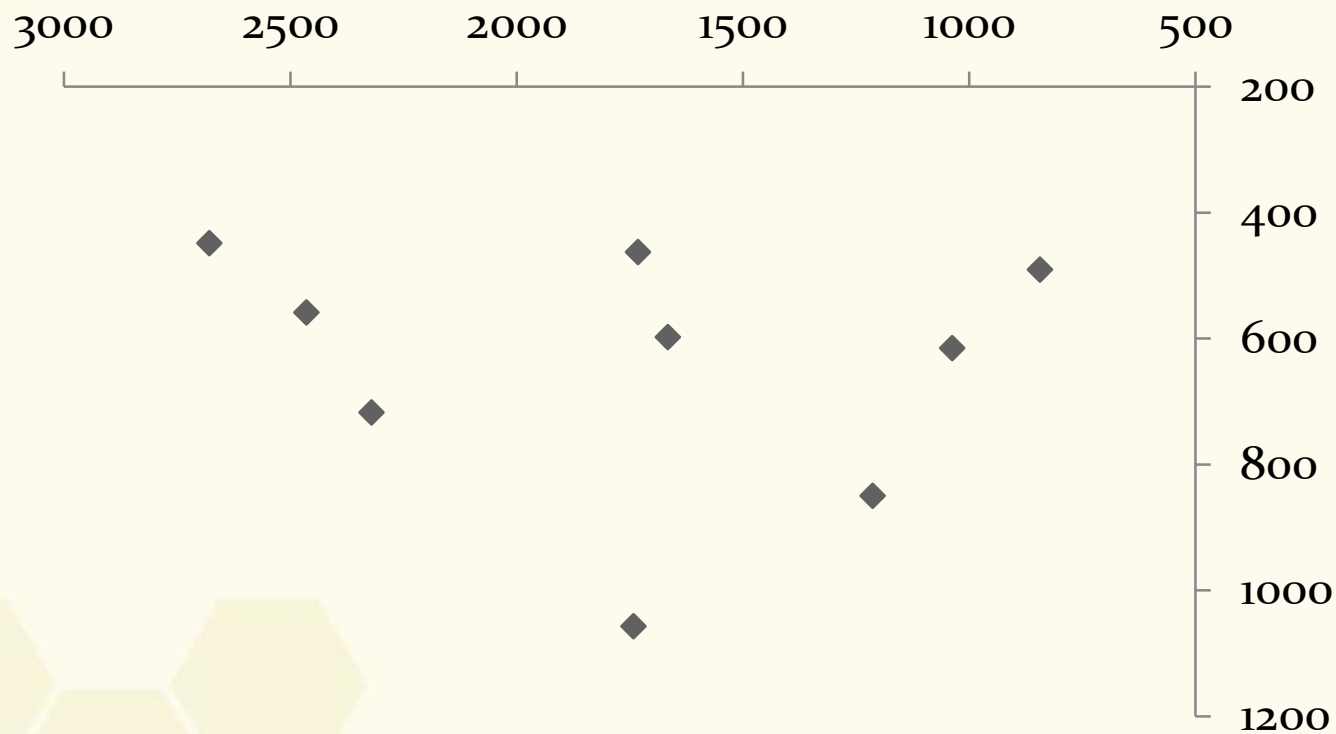
thoŋ   เส้นเลือด

ผลการวิจัย: สระ

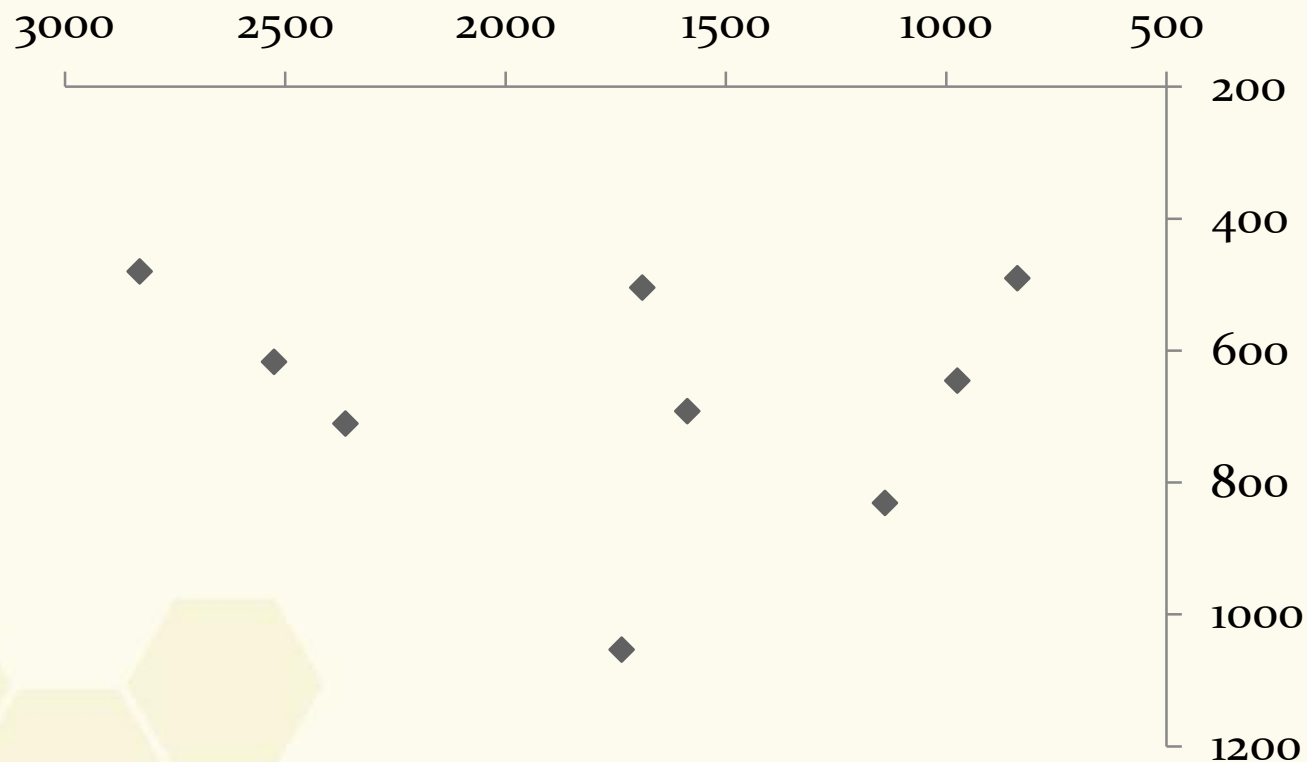
บริเวณเสียงสระโดยรวมภาษากะเหรี่ยงไป : ผู้บอกภาษาอายุ 60 ปีขึ้นไป

ผลการวิจัย: สระ

บริเวณเสียงสระโดยรวมภาษากะเหรี่ยงโป : ผู้บอกภาษาอายุ 35-50 ปี

ผลการวิจัย: สระ

บริเวณเสียงสระโดยรวมภาษากะเหรี่ยงโป : ผู้บอกภาษาอายุ 25 ปีลงมา

แผนการดำเนินงาน 1 ปีถัดไป

ปี 2554 (6 เดือนหลัง: กรกฎาคม-ธันวาคม 2554)

- เขียนบทความวิจัยและเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ the 44th International Conference on Sino-Tibetan languages and linguistics, 7-9 October 2011, at Central Institute of Indian Languages, Mysore, India)

ปี 2555 (6 เดือนแรก: มกราคม-มิถุนายน 2555)

- ส่งบทความวิจัยภาษาอังกฤษตีพิมพ์ 1 เรื่อง และส่งผลงานเข้าร่วมแสดงในงาน Research Expo 2555 ของสภาวิจัยแห่งชาติ